

Tek.

Biblioteca Universitatii

C. L. U. J.

2. Exempl.

A szerkesztésért felelős:
MARTON MANO főszerkesztőKiadóhivatal Hegedüs Hirlapiroda
Szerkesztőség Károly herceg (Szilágyi Dezső)-utca 6.

Nagyvárad Estilap

Az erdélyi városok és a romanizálás

A kormány lapja a Biruinta vezércikkben foglalkozik az erdélyi városok romanizálásának problémájával. Az építkezések támogatásáról szóló törvénnyel kapcsolatban felhívja az illetékes hatóságok figyelmét, hogy az üres városi kertek kisajátításánál komolyan hozzá lehet látni az erdélyi városok romanizálásához. Nincs másra szükség, írja a lap — csak úgy járni el, mint a régi urak tették, akik románokat csak nehezen engedtek be városokba és legelőször csak akkor, ha román eredetüket megtagadva, családnevüket megváltoztatták.

Nincs tehát semmi másra szükség, mint visszaadni a kölcsönt; a kisajátítható városi telkeket román nemzetiségű és román származású jogcsaltnak adni, hogy ők építhessék fel az új házakat és megadják az erdélyi városoknak a román jellegét.

Csodálatos, hogy nekünk nagyváradiaknak, akik talán egész Romániában megtaláltuk a módját a nemzetiségi különbségek enyhítésére, milyen idegenül tetszik a Biruintának ez a javaslata. Nálunk, ahol a legheterogénabb a társadalom, senkinek sem jut eszébe speciálisan városi ügyekben magyarok és románok között különbséget tenni. Valahogy nagyon távol esztünk a centralizáló politika szellemétől, amelyet nem tudunk megérteni és nem is tudunk méltányolni. Nálunk mindenki hálás lehet bárkinek, nemzetiségi és valláskülönbség nélkül, aki házat épít, lakást ad a hajléktalanoknak és bármilyen mértékben előmozdítja a város fejlődését. Mi, itt Nagyváradon tudjuk azt, amit ügylátszik a Biruinta még nem is sejt, hogy a városi politika nem nemzetiségi, hanem társadalmi kérdés, amely a város minden egyes polgárát teljesen egyformán érinti. Ha a nagyváradi üres telkeket máról-holnapra román vállalkozók kényelmes és modern bérházakkal építenék be, a magyarok éppen olyan hálásak lennének érte, mint az a román tisztviselő, aki egy magyar ember házában talál olcsó, kényelmes és modern hajlékra.

Háromszáz ember pusztult el az Oceánban elsüllyedt hajón

Limából táviratozzák: Chilleben napok óta óriási vihar dúl. A vihar az Atlanti-Oceánon vonult keresztül, ahol a hajó közlekedését valósággal lehetetlenné tette. Csak néhány nagyobb hajó volt a tengeren, köztük az Arianko nevű chillei gőzös, amely tegnap

a hatalmas viharban kétszázkilencven emberrel elsüllyedt.

A süllyedő hajóról szikratáviratokat küldtek szét s a mentőakció több helyről megindult. Azonban

a hajón levő kétszázkilencven emberből csak huszonkilencet sikerült megmenteni.

A többi odaveszett. Részletes jelentések a borzalmas hajókatasztrófáról még nem érkeztek.

Nem dönt még el a kormányválság Jugoszláviában

A koalíció feltételei

— Az Estilap eredeti távirata —

Belgrádból jelentik: A politikai helyzet egyelőre még kialakulatlan. Kétségtelen, hogy a kibontakozás irányát a radikális párt magatartása fogja meghatározni. Bár egyelőre kerülnek minden olyan kérdést, ami a párt két frakcióját egymással szembeállíthatná, mégis a jövődó miniszterelnök személyére nézve ellentétes vélemények nyilvánulnak meg. A radikális párt jobbszárnya, (a melynek élén a nemrég elhunyt Pasic áll), azt kívánja, hogy Trikovics legyen a miniszterelnök, míg a párt centruma Uzunovics miniszterelnöksége mellett van.

Jelenleg erre az utóbbi megoldásra több az eshetőség.

Beszélnék koalíciós kormányalakításról is, azonban

a jobbszárny kategorikusan elutasítja a Radicspárttal való együttműködés gondolatát,

míg Uzunovicsék hajlandók erre, ha a koalíció kibővül a harmadik párttal, a demokráttákkal.

Az ellentétek Pasic halálával erősödtek, úgy, hogy a leendő miniszterelnöknek a legsúlyosabb ütközetet a saját klubjában kell megvívnia.

Erősítik a francia olasz határt

— Az Estilap eredeti távirata —

Párisból jelentik: A Le Matin úgy értesül Nancyból, hogy a délkeleti francia határstratégiai megerősítése céljából a Lotharingiában levő va-

dászászlóaljat alpesi vadászászlóaljja szervezték át és az Olaszországgal határos Alpes-Maritimes-départementba helyezték.

Vasárnap lesz az országos bérlőkongresszus Váradon

Vasárnap délelőtt a városnéző közgyűlési terembe rendezik a városi lakásbérlők szövetsége a bérlők országos kongresszusát, amelyen tisztázni fogják a lakások felszabadítása ellen. A kongresszusra az ország minden részéből jelentkeztek résztvevők.

Nussbaum Gyula fakereskedő tragikus halála

— Saját tudósítónktól —

Tegnap késő este riasztó gyász-hír terjedt el a városban. Nussbaum Gyula általános ismert fakereskedő hétfőn este fél 9 órakor hirtelen meghalt.

Nussbaum Gyula váratlan elhalálását rövid, alig négy napos betegség előzte meg. Az élet-erős ember a múlt hét közepe táján rosszulérről panaszkodott s orvosai epehólyag gyulladását konstatálva, ágyba fektették. A baj tegnap már végzetesen elbaltamasodott, Nussbaum Gyula állapotában kritikus fordulat történt, bár a betegség jelentősége nem volt olyan súlyos, hogy ily közeli katasztrófától kellett volna tartani.

Nussbaum Gyula tragédiáját növeli az a körülmény, hogy most nősült, körülbelül egy fé évvel ezelőtt, másodsor. A Fleischer családból választotta második feleségét, a fiatal korában már ösz, rokokó szépségű Fleischer Irént vette el, Emőd Tamás hugát, akinek első férje Szolnokon a forradalmak áldozata lett.

Nussbaum Gyula javakorabeli férfitember volt, 53 éves és halálát feleségén kívül négy gyermeke gyászolja, köztük Nussbaum Klára vegyész-mérnök.

Kirabolták a berlini japán követséget

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: Vakmerő rablást követtek el tegnap éjjel a berlini japán követségen. Ismeretlen egyének beépődtek a nagykövetség hálószobájába és elvitték az ágya mellett álló asztalkáról az aranyóráját, a pénztárcáját és az arany cigarettatárcáját, valamint a ruhaszekrényben talált bundákat és diplomáciai iratokat. A berlini rendőrség nagy apparátussal indította meg a nyomozást a betörők kézrekerítésére.

Irakozzon be a Hegedüs kotta-és kölcsönkönyvtárba

Helge Lindberg szóló koncertjéről

Ezen finn mesterdalkok torkában rejő hang a legcsodálatosabb, hajlékony voltában a legedelmesebb hangszer, mely a legapróbb lélegzetatómra is készségesen reagál és a tulajdonosa által célzott rezgést és hatást produkálja. A hallgatónak olybá tűnik, mintha ezen pompás virtuóz az énekművészet összes fizikai és technikai elemeit felölelné. Mily bámulatraméltó e mester sokoldalúsága és differenciáltan finom hangkultúrájának csiszoltsága. A rezonancia művészetét páratlanul szuverénül uralja. Mily gyönyörűen hozza a lepkekönyvedséggel vett fehangokat! Virtuóz technikájával elképrázító lélegzetbravurjaival felelteti auditoriumával a hangjából — sajnos — hiányzó érzelmi varázst, az „Apollói édes tónust”. Lindberg a legfinomabb érzésű énekesek közül való, kit mindig újból hallanunk nehezen várt, igaz gyönyörűség. Nem lehet megemlítettlenül hagyni azt sem, hogy mily pedáns műgonddal ügyel e mester az általa előadott piécek zene, makulátlanságára, s mennyi lelkiismeretességet szán a dalok és áriák autentikus ritmusának. Bach és Händelnek nálánál hivatottabb tolmácsolója ezidőszert nincsen. A szülőföldjébéli finn dallamok persze páratlan, eszményi interpretánsok lennek Lindbergben. A mester minden általa énekelt számból valóságos élményt csinál, hatalmasat alkotni tudó fantáziájával. Schumann: ezerszer agyoncsépelet „Két gránátos”-ából szemünk láttára monumentális csataképet csinál, mintha a nagy császár egész ezévert, züllött armádjája vonulna el egy pillanatra előttünk, s a haldokló gránátos bucsuja mélyen a szívünkbe markol. A „Marseillaise” felcsendülésekor mintha magát az égő Moszkvából sebtiben menekülő szomorú arcu Napoleont pillantánók meg. Lindberg valóságos Proteusz módjára mesterien ábrázolja s játsza meg az áriáiban személyesített alakokat. Pompás mimikával rendelkezik, remek színész. Koncertjének utolsó részében mintha leszállt volna a pokol mélyébe s ott monopolizálta volna az infernó összes gonosz szellemeit. Elegáns frakkja fölé mintha lobogó, vérvörös Meliszto kosztümöt öltött volna, ajkán Belzebub infernális gunyakacájával énekelte Berlioz Gounod és Moussorgsky félelmetes ördögeinek áriáit. S mennyi — minden hájjal megkent — ravaszsággal érzékeltette meg velünk Leporelló alakját a „Don Juan”-beli áriában.

A mester ezen estén öt nyelven énekelt és velünk való néptörzsi rokonságát két bájos eredeti magyar nótában készséggel ismerte el. A közönséget Lindberg oly fektelen extázisba hozta, hogy a publikum egy része talán a hajnali kolozsvári vonathoz is szívesen kikísérte s még a tovarobogó vonaton is ráadásokat erőszakolt volna ki tőle.

A mester kiváló kísérelője a temesvári Freund Leó tanár volt, ki négy szóló számában disztlingált izlésű, kitűnő pianistának bizonyult s kit itt egy önálló hangverseny vagy egy filharmónikus koncert keretében es mielőbb szeretnénk hallani. Lindberg ezen méltó kísérelőjét lelkesen ünnepelelték.

Guttman Miklós.

Ana Leon látomása

A halott szülők megfenyítették a leányukat Csodálatos eset Jasiban

— Bukaresti tudósítónk távirata —

A békés jasi-i lakosság körében élénken kommentálnak egy csodálatos esetet.

Mi történt?

A város egyik munkásnegyedében, a Str. Ipsilantin manzard-szobában lakik nővérel együtt egy Ana Leon nevű tizennyolcéves leány, butorgyári munkásnő. Ana Leon árvalány; apja a nagy háboru alatt a harcra esett el, anyja pedig 1918-ban a kiütéses tifuszi járvány áldozata lett. Azóta a szegény leány nehéz munkával önmaga tartotta fenn magát.

Szombat éjjel Ana Leon nővére bálba ment, Ana pedig otthon maradt néhány kis gyerekkel. Amikor a kisgyerekek elaludtak, Ana elfáradva a napi munkában, álmos lett és ő is elszundikált. Alighogy elaludt, megjelentek álmlában szülei. Azt álmodta, hogy édesapja az ő torkára tette kezét, édesanyja pedig megérintette az arcát, aztán arcul ütötte. Kemény szavakkal figyelmeztették ezután a halott szülők, hogy gondoljon rájuk.

Ana, amikor felébredt, a lenyugzó álom hatása alatt kiáltozni kezdett. Halálös megdöbbenéssel vette észre a szegény leány, hogy

torkán ottmaradt édesapja kezének stigmája, arcán pedig édesanyja ütéseinek nyomát viselte. Volt néhány stigma a száján is.

A leány kiáltozására oda csődültek a szomszédok, akik szinte kővé meredve nézték a stigmákat. Egy öreg szomszéd kívánságára azonnal elvitték a leányt a rabbihoz, aki aztán megáldotta. A városrész zsinagógájában pedig

gyertyát gyújtottak és imádkoztak a stigmák eltűnéséért. De a jelek csak ott voltak a leány arcán és torkán.

Egy orvos megkérdezte Anát: mit gondol, miért keresték fel álmlában a halott szülők? Ana elmondotta, hogy az édesanyja már nyolc éve meghalt, de még nem állítottak neki sarkövet. Édesapja holttestét pedig sohasem találták meg, valami jeltelen katonasirban fekszik. Ezért Ana úgy gondolja, hogy édesanyja sarkövet kérti hozzá, édesapja pedig észébe akarta juttatni, hogy halott este még mindig ki tudja hol fekszik.

Több orvoshoz is elvitték a leányt. Megfelelő kezelés után eltűntek a stigmák, de kis sárga foltok maradtak utána. Most néhány pszichiáter figyeli Ana Leont, akinek látomásairól beszél egész Jasi.

Enyhítik a vámtörvényt

— Bukaresti tudósítónk távirata —

Az Universul úgy értesül, hogy a pénzügyminisztériumban már befejezés felé közelednek az új vámtörvénytervezet előkészítő munkálatai. Az új tervezet megszünteti a most érvényben lévő vám-

törvénynek igen sok merevségét. A kereskedőket legközelebről érintő intézkedése a tervezetnek az, hogy ugynevezett csempészési jegyzőkönyvet ezentul nem vehetnek fel alsóbb rangú tisztviselők.

Rossz szomszédok török átok ..

Egy délelőtt a váradai járásbiróság előtt

A török átok, a rossz szomszédok, napról-napra, termi a pöröket a váradai járásbiróság előtt. A legutóbbi esetben persze a háztulajdonos áll a lakójával szemben. Ilyen a következő eset is, amelyet a napokban tárgyalt dr. Stupariu János járásbíró.

Donece Maxim, a munkásbiztosító pénztár tisztviselője, mint az Eliade Radulescu (Pál) utca 40. számú ház lakója följelentést tett a házigazdájának, Albert János cipésznek a felesége ellen. A följelentés szerint Albertné állandóan vélogatott sértésekkel traktálta Donecenét, többek között azt állította róla, hogy az ura egyszerű paraszt volt, aki csak azért tudott tisztviselő lenni, mert jó összeköttetései voltak. Azt is

mondta többször (ez ugyan a gyengébb sértések közé tartozott) hogy Donecek egy pár cipő árért bírák a lakásukat és Donecené női becsületét is többször megtámadta.

A bíróság először Szokol Ferencné hallgatta ki, aki azonban nem hallott és nem is tudott semmit. Egy fiatal lány: Szokol Valéria volt a következő tanu.

— Nem igaz, hogy Albertné kezdte a veszekedést — ugymond — Ellenkezőleg Donecené mondta azt, hogy...

Ami itt következett, azt jobbnak látjuk nem reprodukálni, már csak azért is, mert a tanuvalomáskán az a része bajosan bírá el a nyomdafestéket. A többi tanu névszerint Kocsis Piroksa és Megyeri Erzsébet a följelentő mellett vallott. Ők igenis tudnak róla, hogy Albertné — háztulajdonosi minőségében — mindenáron ki akarta szekirozni a lakásból Doneceket. A bíróság végül is a lakbérleti törvény 46. §-a alapján 5000 lej pénzbüntetésre ítélte Albertné, aki az ítélet ellen fellebbezett.

A másik pör egy rekvirálási eset. Rác Karolin a Hilária (Pecce) utca 8. számú ház lakója följelentést tett két testvér és pedig Vékony Sándor vasuti s Vékony Dezső városi tisztviselő ellen. A följelentés szerint Vékonyék önhatalmulag elfoglalták Rác Karolin lakását, — onnan kihordták a butorokat és aztán beköltöztek. A két testvérnök volt ugyan a lakáshivataltól kapott előzetes rekvirálási igazolvány a kezükben, a lakás elfoglalásához azonban engedélyük nem volt, amiért is a bíróság 1000—1000 lej pénzbüntetésre ítélte őket.

Brillians gyöngy ékszeres KALMÁNNAL

Dorian-Filmszínház

Harc a férfiért

Szentimentá is dráma 7 nagy felvonásb»n.

A főszerepben:

Normann Kerry

HIREK MINDENFELOL

CSICSERIN OROSZ KÜL- ÜGYMINISZTER

a kantoni mozgalmakra nézve kijelenti, hogy azok tisztán csak kínai és nemzeti jellegűek, sőt még azt is tagadja, hogy a bolsevik propagandának köze volna a hírdet Kiskáté létrehozatalában, amelyet minden katonának betéve kell tudnia.

A VILÁG LEGNAGYOBB FEGYVERGYÁRA,

az Armstrong-Whitworth cég londoni igazgatósága öt évi halasztást kér, hogy súlyos anyagi helyzetéből kibontakozhasson. Tízmillió fontnyi tőkét fektettek be olyan vállalatokba, amelyek egyidőre nem hajtanak hasznót. A világraszóló fizetésképtelenség a szénbányász-sztrájk következménye.

A NEMETORSZAGI MUN- KÁTLANOK

száma az utolsó négy hét alatt huszezerrel nőtt és kerekén negyedszázmilliót tesz ki. Az egésznek negyedrésze részestül állami segélyezésben, ami egy évben háromszáz millió márkát emészt fel.

SPANYOLORSZAG DIKTA- TORÁNAK FIA

a híres Aleazar madridi éjszakai mulatóhelyen összetűzött polgárruhás tüzértisztekkel, akik a diktátort sértették. Az egyik tiszt a fiatal Migueit megpofozta, de ezért nem vehet fegyveres elítélést, mert az apja 20 éves korára való tekintettel megtagadta bekegyezését.

DR WEGENER OSZTRAK TUDÓS

azt állítja, hogy a világrészek egymáshoz képest folytonos lassu mozgásban vannak. Szerinte valamikor minden szárazföld egy összefüggő darabot alkotott. Délamerikában eszközölt mérésekből azt következtetik, hogy a világrész nyugat felé való elmozdulása egy századév alatt csak egy-két decimétert tesz ki.

AZ AMERIKAI KIVÁNDOR- LAS

erősen divatját multa. Washingtonban kezdik aggasztónak látni azt a tünetényt, hogy az előnyben részesített országokból távol sem jelentkeznek a megengedett számban, sőt még a többiek sem veszik a pár ezernyi helyet sem igénybe. Az idén 50000 német helyett csak 15000, 70000 angol helyett csak 16000 vándorolt ki.

Heyman szinkör

FEDORA

Sardou hercegnőjének története.

Főszerepben:

Lee Parry, Erich Kaiser
Titz, Alfons Tryeland.

HEYMAN HIRADÓ:
A királyné utazása
A szerik man

A város tiltakozik az olyan propaganda társulatok ellen, ame- lyek lefoglalják a színházat, de nem jönnek el

A szépművészeti minisztériumban úgy látszik állandóan készen vannak a körrendeletek, amelyeket rövid időközökben megküldenek valamennyi polgármesteri hivatalnak. A rendeletek szövege csaknem szószerint ugyanaz. A minisztérium felhívja és nyomatékosan figyelmezteti a polgármesteri hivatalokat, hogy a vendégszereplő román társulatokra nagyobb figyelmet fordítsanak. A propaganda-társulatok ugyanis állandó panasszal vannak tele, hogy nem kapnak kellő támogatást a hatóságok részéről.

Nagyváradra a színházi szezon megkezdése óta, immár a harmadik ilyen tartalmu titografált miniszteri rendelet érkezett le, pedig köztudomásu, hogy az itteni hatóságok és a színház igazgatója is mindent elkövetnek, hogy a vendégszereplő román társulatok jól érezzék magukat és ne merülhessenek föl kifogások.

Aktuálisnak tartottuk az újabb miniszteri leirattal kapcsolatosan Tulbure György polgármestert megkérdezni, aki az Estilap munkatársá-

nak a következőket mondotta:

— Mődfelett meglopott engemet is — mondotta a polgármester — ez a legújabb miniszteri rendelet és meg is irtam a minisztériumnak,

hogyha panaszról lehet szó, arra elsősorban is nekünk van okunk.

Legutóbb Elvira Popescu társulata nem érkezett meg és a publikum, amely persze már előre megváltotta a jegyeket, csak a késő esti órákban tudta meg, hogy nem lesz előadás.

— Különben épen most olvastam a Dreptatea Poporului legutóbbi számát, amelyben a cikkíró szintén erősen kikel az ellen a rendszer ellen, hogy a minisztérium nem értesíti kellő időben a hatóságokat a propaganda társulatok elmaradásáról és így a publikum az utolsó percig tájékozatlan marad.

— A minisztériumhoz intézett fölterjesztésben — fejezte be nyilatkozatát a polgármester — azt a kérelmet terjesztetem elő, hogy a jövőben a minisztérium ne adjon ki concessziót olyan társulatok részére, amelyek nem értesítik idejekorán az illető várost az előadások elmaradásáról. Ilyenformán remélem, hogy ezek az anomáliák megfognak szűnni.

Meghalt egy váradi polgár, mert járhatatlanok a külvárosi utcák

Csak ilyenkor, esős, őszi időben mutatja meg igazi képét a váradi utca. Bent a város belsejében, még csak úgy, ahogy ha tolozott-idozott aszfalton is, átgázolunk valahogy a lucskos sártengeren, de az isten óvja azt, aké dolga véletlenül egy kicsit messzebb, a külső részekre hajt. Pocsoiya, térdig érő pocsoiya egyik-másik részen az egész környék. Se gyalog, se járművön nem lehet keresztülgázolni rajta. A városi tanácsosok a hét egyetlen vasárnapján el-el látogatnak a perletrákra egy kis tanulmányútra, de az esztendő valamennyi napja kevés lenne ahhoz, hogy rendbehozzák a váradi utcákat.

Egyre-másra kapjuk a panaszos leveleket mindenfelől, dolgozó szegény emberek panaszoikja, hogy a hajnali ködben munkába igyekvés idején elakadnak a nagy sárban, rosszul öltözött, mezítlábas gyermekek térdig sárosan érkeznek az iskolába, fuvaroskocsik feneklenek meg áruval megrakodottan és sehonnán nem jön segítség.

A sok panasz közül egyik legjellemzőbb, amelyet egyik olvasónk közöl most velünk. A napokban a vár mellett levő

egyik utcában orvost hívtak egy beteghez. Az orvos bérkocsija a Bástya-utcáig eljutott, de tovább az istennek sem tudott hajtani, akkora volt a sár. Valóságos stratégiai művelettel, kerülő utcákon hajtott a beteg házához, de

mire az orvos nagy idővesztés után odaérkezett, a beteg már meg is halt.

Ez a tragikus eset talán felrázza az illetékeseket és most, az új költségvetés elkészítése idején, talán gondolni fognak arra is, hogy jelentékeny összeget vegyenek fel az utcák rendbehozására, hogy végre Várad necsak papíron, de ténylegesen is rászolgáljon a város elnevezésére.

Apolló mozgó

Ma, kedden mutatja be az

AELITA-t

Repülés a Marsba

olstoj világhírű, fantasztikus regénye filmen, 7 felvonásban Szovjetország első filmje

Ezt megelőzőleg egy külön Z. Götöbureszk megü

Súlyos baleset érte Móricz Zsigmondot

Körülbelül tíz napja érkezett Erdélybe Móricz Zsigmond, a magyar regényírás nagymestere, aki itteni tartózkodása alatt felkereste Erdély nagyobb városait, ahol felolvasó estélyeket rendezett. A magyar közönség mindenütt a legkiválóbbnak kijáró szeretettel fogadta és ünnepelte.

Móricz Zsigmond a múlt hét végén Kolozsvárott olvasott fel nagy közönség jelenlétében, vasárnap este pedig az aradi magyarság várta a nagy író.

Hellyette azonban távirat érkezett, amely közölte, hogy

Móricz Zsigmondot Marosvásárhelyen baleset érte.

Megsértette a lábát, aminek következtében valósággal megsántult.

A nagy magyar író kénytelen volt emiatt nyomban Budapestre visszautazni és így a még tervbe vett erdélyi felolvasásai egyelőre elmaradtak.

Rendőrbírósi ítéletek

A rendőrbírószágon ma délelőtt tömeges előállítás történt a piacokról és ezek legtöbbször ellen az a kifogás merült föl, hogy minden engedély nélkül árusítottak különböző cikkeket.

Hrior kapitány következő ügyekben hozott ítéletet:

Bán Tógyert, mert kocsiját felelősség nélkül hagyta, 50 lejre. Juhász Ferencet közlekedési kihágásért száz lejre. Bertelendi Ferencet, Péter Ivánnét, Törös Jánosnét, Budai Annát, Lovász Andrást, Sipos Józsefet engedély nélkül való árusításért fejenként 200—200 lejre. Faik Jakabot építkezési kihágásért szintén 200 lejre büntette.

December

14

Hideg még nincs, azért az arakból

10 százalékot leszállítottok

MENDEL ruha-
árúház

Reg. Ferdinand Rákóczi-ut 3.

FIATALÍTÓ KURA UTÁN.

Az öreg asszony nagyon szeretne tetszeni férjének, e célból külföldre utazik, hogy fiatalító kurát vegyen.

Két hónapi távollét után hazatérve, férje nyakába borul:

— Na, hogy tetszem neked, Samukám? Mondd őszintén, ugy-e, hogy megfiatalodtam?

— Hogyne, drágám — feleli a férfi — legalább is két hónappal fiatalodtál meg, mert most épp úgy nézel ki, mint mielőtt elutaztál.

AZ ÖSEMBER

Ösapáink gótai almanachja
(Lambrecht Kálmán új könyve)

A budapesti Dante könyvkiadó vállalat Lambrecht Kálmán új kötetével, „Az őseember” cíművel lepte meg az elárvult magyar könyvpiacot. Annak, aki csak disznak tartja a könyvet, páratlan alkalom, hogy szépséges kötettel gazdagítsa gyűjteményét, aki pedig karosszéke mélyen szeret: az intim összezárkózást a könyvekkel, kellemesen eltöltött napok gazdag emlékeiért válik adósává a szerzőnek. A szemnek micsoda dözsölése, a megismerésnek milyen terített asztala ez a vaskos kötet.

Őseink atyafisága, a tudomány megvilágításában nem valami előkelő. Lambrecht könyve, mint valami testes gótai almanach elejébe vetíti az őseember családfáját. A Szemigóta sem sütnetne ki kompromitálóbb elődöket. Annál nagyobb dicsőség az emberi nemre, hogy alacsony sorból küzdjete fel magát a Föld uralkodójává. Semmi okunk sincs restelkedni származásunkon és semmi szükség sincs ellentétet élezn. ki a tudomány és a hit között.

Bevezetőnek az evolúciós gondolat kialakulását rajzolja meg Lambrecht.

A majmok bemutatkozását „a jávai rejtély” megfejtése követi nyomon. Ez is, mint a mű legtöbb fejezete, tudományos riport, vagy még inkább novella.

A majomembernek ujabban az afrikai majomemberen akadt térsa. Lambrecht külön fejezetet szentel ennek a fontos leletnek. A majomember és az embermajom csontmaradványainak kellő kritikai méltatása után vezet el tudós szerzőnk ahhoz, „Aki volt, de nincs”.

A jégkorszak ismertetésénél a társszerző: Kormos Tivadar veszi át a tollat. A huszonhárom fejezetből hatot irt Kormos, aki a negyedkor legkiválóbb magyar szakembere. Igen egyszerű, világos bizonyítékokkal igazolja, hogy nem volt sem két, sem három, sem négy jégkorszak, hanem csak egyetlenegy.

A negyedkorban lép fel az ember, akinek kortársa volt a gyapjas orrszarvu és a rejtélyes egy-szarvu, az őselefánt és még sok száz más, részint élő, részint már kihalt embers.

Nagy emberek sokat tévednek; erre tanít „Az őseember nyomain” c. fejezet.

Szerzőnk végigviszi az összes leleteket. Tolla nyomán megélednek a csontok. Felöltik egykori izomruhájukat, de nem vértelen kísértetek gyanánt ödöngenek előttünk a könyv színpadán, hanem újra eljártssák uttoró életüket a nagyon késői unokák bámulo szemei előtt. Az újságíró fortélyos csapdái látom az ilyen alicmekben, mint pl. „Aki négyszer támadt fel.” Érdeklődésed, kíváncsiságod okvetlen belehajt ebbe a törbe, jámbor olvasó, akár laikus vagy, akár verzátus a tudomány mezején. Még benne vagy a csapdában, mikor máris másik csapóját

tót nyitnak számodra: „Sakk a németnek.” Ezen túl már ott vár a harmadik család: „Az őseember mint regényhős”, majd tovább: „Az első alpinisták”, „A monacoi fejedelem védenecsei”. A „Pildowni rébusz” pedig egészen úgy hangzik, mintha Watson doktor félzsoldon élő hadi kirurgusnak volna valami újabb mondanivalója Sherlock Holmes válogatott kalandjairól. Pedig e cím mögött nem detektivregény rejtőzk, de annál sokkalta érdekesebb, hiszen ez a szépirodás apró csontocskák s meggyás alapján évmilliókra visszafelé nyomoz a múltba.

Domborodott a homlok és ki egyenesedett a görnyedt termet, amely az ősebert kezdetben még a föld felé huzta. Rosszképű, hajlott hátú ősapánkat aligha akasztja ki valaki a családi képtárba, de az ezredévek ebből a nyers materiából csiszolták ki a fejlettebb típust, a keménygerincű, égbenező fajt. A kidomoro-

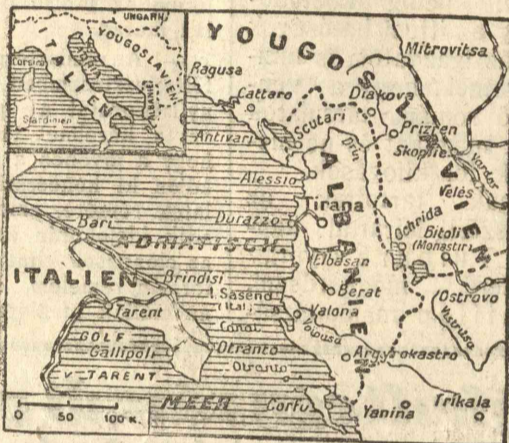
dott homlok mögött hamarosan lángot fogott az isteni szikra és az első művész keze vadászeleketet karcolt, majd festett a barlang falára, az első iparművészek rajzokkal díszítették a szerszámokat s az első képfaragó szerelmes szive apró szoborban örökítette meg terebélyes asszonyideálját. Az őseember művészetének külön fejezetben állít klasszikus emléket a szerző. A könyvet Kormos Tivadar öt kiválóan sikerült színes leírása zárja be, amelyet különösen a vaszkosoknak nagy szeretettel olvasni.

Lambrecht könyvét a kiadó káprázatos, egyenesen pazarió fenyegetéssel juttatja elénk. A szövegközi rajzokat és a kö esterveit Végf Gusztáv készítette. Más száz szövegrajz, 76 tábla, hét színes műmelléklet, het mélynyomású tábla és három térképmelléklet: olyan illusztrációs telár amivel magyar könyv idáig nem vult fel.

Leidenrost Gyula.

A balkáni helyzet

megértéséhez jó segítséget nyújt ez a térkép.

Az olasz-alban barátsági szerződés, amely Jugoszláviában már kormányválságot idézett fel, tényleg olyan nagymértékben erősíti Olaszország hatalmát az egész Adria felett, hogy egy konfliktus esetén Jugoszlávia a legkellémetlenebb helyzetbe kerülhet.

A máskor egyszerű diplomáciai

udvariassági aktusnak tekintett barátsági szerződés így komoly magja lett egy balkáni válságnak, amelybe már beavatkozni készülnek az európai nagyhatalmak is, amelyek már tudják, hogy a forrongó Balkán hozta Európára a véres világháborút...

MOZI

— Aelita. Tolstoj lángelméje vonul végig a darabon. Tolstoj fantáziája felvisz bennünket a Marsba, honnan letekintve Szovjetországra, lát-hatjuk a bolsevizmus következményeit a maguk kinövéseivel, a maguk igaz megvilágításában. A film Szovjetország első produkciói közül való, speciális rendezésével és a legjobb orosz erők közreműködésével. A filmet ma mutatja be az Apolló mozgó.

— Harc a férfiert a Dorian-Filmszínházban. Ebben a darabban a legérdekesebb társadalmi téma, a házasság van különös színben feltüntetve. — Ebben a filmben látjuk, hogy a házassági révbe való bejutásért még a testvérek is ösz-

szeütközésbe kerülhetnek egymással. Két nővér küzd a férfiakért, az egyik önzetlen és mindig lemond huga javára, végül is azonban rájön arra, hogy neki is annyi joga van a boldogsághoz, mint bárki másnak és az imádott férfi felesége lesz.

Heuman szinkör

Kedd: Fedora. Slágerpremier.

Sorozatszám 2.

Szerda: Fedora. Slágersorozat.

szám 2.

Csütörtök: Fedora. Slágersorozat.

szám 2.

Péntek: Slágersorozat 3.

Maharadzsza gyöngye

Svájci kar- és zseborák KÁLMÁNNAL

Maharadzsza gyöngye

Színház

Heti műsor

Egész héten Noszthy fiu esete
Tóth Marival.

Szerda este C bérlet. Sorozat
szám 53.

Csütörtök este Bérletszűnet. So-
rozat szám 54.

Péntek este B bérlet. Sorozat
szám 55

Szombat este Bérletszűnet. So-
rozat szám 57.

Szombat délután fél 4-kor:
Akácfavirág, mérsékelt helyá-
rakal. Sorozat szám 56.

Vasárnap délután fél 3-kor: Gül
Baba operett, mérsékelt helyá-
rakal. Sorozat szám 58.

Vasárnap délután fél 6-kor: Da-
rázsfészek, Parlagi Ilonka fellép-
tével, mérsékelt helyá-
rakal. So-
rozat szám 59.

Vasárnap este fél 9-kor: Marica
grófnő, Pintér Böske felléptével.

— Ma este Noszthy fiu. Ma, kedden este Noszthy fiu esete Tóth Marival bérletszűnetben kerül színre a színházban. Az előadás iránt nagy az érdeklődés.

— Felhívás szelvénybérletre. Több oldalról érkezett megkeresés folytán az igazgatóság egy szelvénybérlet rendszert is életbe kíván léptetni, amely mellett igen kedvező feltételek szerint lehet az előadásokat látogatni. Szelvénybérletre a mai naptól kezdve már elő lehet fizetni a színházi titkári irodában. Erre az igen előnyös bérleti rendszerre különösen felhívjuk a közönség figyelmét.

— Gül Baba és Marica grófnő. A színház operett személyzete két rendkívül vonzó és kedves operett felújítását készíti elő. Vasárnap délután fél 3 órai kezdettel fog színre kerülni a Gül Baba, Huszka Jenőnek ez a rendkívül dallamos operettje, melyben Mende Klári fogja Gábor diákok játszani. Vasárnap este a diadalmas Marica grófnő fog színrekerülni Pintér Böskevel, melyben új szereplők lesznek még Mende Klári és Bányász István.

— A Délutáni előadások. Igen nagy érdeklődés mutatkozik a szombat és vasárnap délutáni előadások iránt. Az eddigi jegykeresletből itélve ez előadások népszerűsége előtt fognak lefolyni. Szombat délután fél 4 órai kezdettel az Akácfavirág kerül színre az eddigi szereposztásban, vasárnap délután fél 3 órai kezdettel a Gül Baba reprize lesz, este fél 6 órai kezdettel pedig a Darázsfészek Parlagi Ilonkával és a többi nagy sikert aratott szereplőkkel. E délutáni előadások mérsékelt helyá-
rakal mellett tartatnak meg.

— Marica grófnő Pintér Böskevel. Kálmán Imre világhíres operettjének felújítására készül a társulat. Ezuttal új szereplők lesznek: Pintér Böske, Mende és Bányász, míg a többi szerepeket a múlt évek játszó. A felújítás vasárnap este bérletszűnetben lesz és a jegyek már megválthatók.

VIZUMOKAT gyorsan és pontosan elintéz a **Hegedüs Hirlapiroda**

TELEFON 454

Felhívás az autóajajdonosokhoz

A nagyváradai rendőrprefektúra felhívja az összes autó, teherautó, autóbusz és motorkerékpár tulajdonosokat, hogy gépjárműveiket, azok, akik a rendes szemlére valamelyes oknál fogva nem tudták előállítani, folyó hó 21-én délelőtt 9 órakor jelentkezzenek a rendőrprefektúra előtt, ahol azok meglesznek vizsgálva. Elsősorban is technikai szempontból. És pedig hogy a kézifék, a lábfék stb. szabályszerűen működik. Másodszor közigazgatási szempontból, hogy a lámpa, mentőszekrény és a jelzőkészülék fel van-e szerelve. A bérautók abból a szempontból, hogy az ülések rendben vannak-e tartva, elég kényelmesek s megfelelő számú tartalékgummikkal vannak ellátva. Ugyanitt megemlítjük azt, hogy azok, akiknek mentőszekrényük nem lesz a kocsi felszerelve, azokat a vámsorompókon kívül nem fogják engedni.

Elrendelték, hogy január elsejével azok az autók és autóbuszok, amelyek a rendes tompahangú szirénával nem lesznek felszerelve, teljesen ki lesznek vonva a forgalomból.

A rendőrprefektúra elrendeli továbbá, hogy az összes autóbusz tulajdonosok gondoskodni kötelesek arról, hogy az autóbuszon lévő helyek számozva legyenek, hogy az autóbuszban több utas fel ne vétessék, mint amennyi hely van, hogy jól látható helyen ki-függeszék a tarifát, valamint egy „Fumatul oprit” (tilos a dohányzás) feliratu táblát.

Mindezek ellenőrizve lesznek utközben és váratlan módon is és azok, akik ezt nem tartják be, autóbuszoknak a forgalomból való kivonásával lesznek büntetve.

Továbbá felhívja a legszigorúbb büntetés terhe alatt az autóbusz tulajdonosokat, hogy utasaikat a városban csupán addig a pontig jogosultak szállítani, amely pontig az engedélyük szól.

Vakmerő család a szalontai főgimnázium igazgatója nevében

Szalontai tudósítónk telefonálta: Bagosi Sándor jónévi szabó-mesterhez szombat délben beállított egy ismeretlen fiatalember, aki felmutatott egy Nutoiu Sándor gimnáziumi iskolai igazgató aláírásával és a szalontai gimnázium pecsétjével ellátott írást.

Ebben az írásban Nutoiu igazgató arra kérte Bagosi uriszabót, hogy küldjön át számára néhány vég-szövetet. Nem darab mintákat, hanem egész végeket. Bagosi tiz véget bizott egyik inasgyerekére, aki a szöveteket a fiatalember társaságában elvitte az iskolába.

A kis inas tanúsága szerint az ismeretlen igazgatói megbizott ekkor bement a pedellus szobájába, ahonnan ezekkel a szavakkal lépett ki:

— Vigyél vissza hat véget, négy itt marad s Bagosi ur hétfőn maga jön el.

Bagosi Sándor hétfőn jelentkezett Nutoiu direktornál, aki meglepetve hallotta az egész szövetségéről történetet, mert az iskola pecsétjét és aláírását hamisították.

Az ismeretlen szélhámos eltűnt Nagyszalontáról

„Szellemelek” járnak egy váradi lakásban

Kövek hullanak a Sztaroveszky-utcán egy pékmester házában — Rettegésben él napok óta az egész ház

A Sztaroveszky-utcán napok óta különös dolgokat rebesgetnek, amelyek nemcsak az egész utcát, hanem a környéket is élénken foglalkoztatják:

kisértet jár Sch. pékmester házában és a kisértet zár alá vette a pékmester egyik szobáját. Ebbe életveszedelem nélkül be sem lehet lépni.

A kisértetekkel megszállott ház szemben van az állami iskolával és a környékbeliek ma is még nagy csudálkozással állják körül, hosszasan magyarázva, mi is történik itt tulajdonképpen.

— Semmi sem látszik ebben a titokzatos házban, meséli egy ismerős ember, nyugodtan van ott mindenki, amíg az egyik szobába, amely a pékmester lakásában van, be nem lép. Ha ezt a szobát kinyitják, akkor

kövek, fém és egész téglák repülnek a belépő felé, holott nem tartózkodik a szobában senki.

A kövek az ágy alól jönnek és két segéd, akik bent tartják a ruhájukat, napok óta nem tudják munkaruhájukat átváltani.

A pék kisfiát, aki villanyszerelő tanonc, úgy hátra vágta az ismeretlen erő egy féltéglával, amikor bemelegkedett, hogy nekizuhant az ajtófélfának.

Még kell jegyezni, hogy senki sem volt a házban babonás és előbb sorra megkísérelték, hogy a szobába belépjenek. De mind egyformán járnak. Megindul a zuhogó köarádat, ami nem tudni honnan jön. Ajtó-ablak zárva van és a tetőn sem tapasztalható semmi hiányosság. Végül is a házbeliek elhatározták, hogy egy tudós aszszonyhoz fordulnak, kinek uja van mindenféle babonára. A bába adott is tanácsot:

Még kell lakatolni egy seprűt, mondotta a tudósasszony, mivel a boszorkány lova a seprő. Ha a seprűn lakat lesz és az ajtóba balról bedőfnek egy éles kést, bekövetkezik a nyugalom.

Igy is történt. Nádat fontak egy seprő köré, arra ráakasztottak egy jó nagy lakatot s a seprűt a sarokba állították, szem elé. A kés is ott van a csunyan megháborgatott pékmester lakása ajtajában.

Az emberek most rettegve fi-

gyelik, hogy mi fog történni, jelentkez-e újra a kődobáló szellem vagy végleg eltűnik a megbabonázott házból. A szobaaajtót most fogják kinyitni,

ha a lakat rajta marad és nem esik le éjszaka a seprőről.

A misztikus eset nagyon felfoalta az utca lakóit és sokan csukják be félve ajtajaikat. A jőzzen emberek azonban sokkal egyszerűbb esetre vezetnek vissza a

tényleg kifürkészhetetlen kődobálás történetét. Azt mondják ugyanis, hogy Sch. pék elbocsátotta egyik inasát, aki évekig volt nála. Ez a fiu, aki teljesen ismeri a lakás viszonyait már napok óta eltűnt, seholsem található. Ő lesz a titokzatos „szellem”, aki így akar bosszút állni.

Mindenesetre, ha a szellem működése megismétlődik, a rendőrség is be fog a Sztaroveszky-utcai szellemjárásba avatkozni.

Diákothton Váradon

A nagyváradai ifjuság mozgalma

A nagyváradai diákok egyik régi óhajta áll most a megvalósulás küszöbén. Ez a fiatal, szimpatikus új generációja az intelligenciának abban különbözik más városok ifjuságától, hogy komolyan fogja fel hivatását, szorgalmasan tanul és készül elő arra a szép hivatásra, amelyet a sors kijelöl számára. A nagyváradai diákok legfontosabb kívánsága volt mindig egy otthonnak a megteremtése, egy házi tűzhely, ahol fedeleket, melegséget találhatnak, ahol közös étkezést rendezhetnek be, ahol kulturális igényeiket kielégíthetik.

Annak idején, amikor Mária királyné Öfelsége szobor-leleplezése alkalmával Nagyváradot látogatásával megtisztelte, fogadta a diákok küldöttségét és megkérdezte tőlük, hogy mi az óhajtasuk. A deputáció vezetője két szóban foglalta össze mindazt, amire a diákok vágyakoznak:

— Otthont akarunk.

Mostanáig ez a kívánság is elérhetetlen volt a diákok számára. Ma délelőtt azonban váratlanul kedvező fordulat állott be ebben az ügyben.

Vostinár Pál, a leánygimnázium

zium igazgatója bejelentette a polgármesteri hivatalnak, hogy a leánygimnázium

internátusa jelenlegi helyiségét elhagyja és a utcai tanítóképző intézet épületébe költözik.

Egy minden tekintetben megfelelő helyiség áll tehát a város rendelkezésére, amely följött tetszése szerint rendelkezhetik.

A nagyváradai diákok megragadják ezt a kedvező alkalmat és a város egész társadalmának szimpátiájától kísérve mozgalmat indítanak a diákothtonnak a téri volt leánygimnázium internátusában való elhelyezése iránt.

A Nagyváradai Estilap, amely minden közérdekű ügyben szívesen áll a nagyváradai diákok rendelkezésére: magáéva teszi a diákok óhaját. Ugy tudjuk, hogy egy diákküldöttség ma fog tisztelni Tulbure polgármesternél. A polgármester a maga részéről kétségtelenül támogatni fogja a diákok törekvését és reméljük, hogy semmi akadálya nem lesz annak, hogy a diákok régi kívánsága, a nagyváradai diákothton már a legközelebbi napokban megalakuljon.

Fellázadt egy francia hajó legénysége Budapestien

— Budapesti tudósítónktól —

Budapest, dec. 14. Vasárnap délután a budai kikötőben horgonyzó Pasteur francia kereskedelmi hajó két matróza a legénység között lázadást szított, hogy a hajó elindulását megakadályozzák. A Pasteur néhány nap óta horgonyozott Budapesten s miután dolgát elvégezte, éppen tovább akart indulni. Mikor a kapitány az elindulási parancsot kiadta, a legénység a kúrtszóra nem sorakozott, a tiszteteket sérteteni kezdte és fenyegetőleg viselkedett.

A tiszték rövidesen megtudták, hogy a hajó két matróza: Constantinescu Mihály és Ilosteniv Ozmjov — mindketten román állampolgárok — kezdeményezték a lázadást. Természetesen kérdőre vonták őket, mire kereken kijelentették, hogy meg-

fogják akadályozni a hajó elindulását. Majd a körülcsoportosuló matrózokat felszólították, hogy ne engedelmesskedjenek a tiszteknek.

A parancsnok, amikor látta, hogy az ügy simán nem rendezhető, mert a fűtők szintén csatlakoztak a lázadókhöz, a révkapitánysághoz fordult segítségért. A szolgálatban levő tiszt azonnal a rendőrségre telefonált, ahonnan egy különítmény gyorsan megjelent a hajón, a két lázító matrózt letartóztatta és gyorsan rendet teremtett. Az erélyes intézkedéseket látva, a legénység többi része alávetette magát a parancsnokságnak és a fűtők is engedelmisséget fogadtak.

A két lázadó román alattvalót átadták a román konzulátusnak további intézkedés végett.

Telefon: 458

**Ne kótya-vetyéje
el holmiját!**

Sokkal jobb árat kap
érte, ha a

Nagyváradai Estilap

apróhirdetéseit között
kínálja eladásra.

Telefon: 458

— Pimp... nyugodtan táncolhat velem állandóan. Anyukám ugyanis mondta, hogy ha nem velem táncol, másától fogunk vásárolni.

Szerelmi bánatában levágta a saját fejét

Különös módon vált meg az élettől egy béreslegény, kit a reménytelen szerelme készítette öngyilkossá elkövetésére. Inkulíne c Teodor béreslegény Turjamokrán volt alkalmazásban egy jómodu idősebb gazdánál, akinek iatal feleségébe halálosan beleszeretett, anélkül, hogy azt az asszony legkevésbé is sejtette volna. A legény ugyanis állig találkozott gazdasszonyával, ami, ha elő is fordult, csupán a gazdaság keretén belül felmerülő dolgokról beszéltek. Inkulíne cén észrevették, hogy az utóbbi időben feltűnően szórakozott és minden rábizott munkát rosszul intézte el.

Emiatt többször figyelmeztette gazdája, hogy tanúsítson nagyobb elővigyázatot a rábizott dolgok elintézése körül, mert különben kénytelen lenne elbocsájtani. A fenyegetés hatása alatt elkedvetlenedett legény elhatározta, hogy megvált az élettől. Tegnap este élesrevent borotváját magához vette és bezárkózott az istállóba. Mikor egyedül maradt, hosszú levelet írt, melyben kijelentette, hogy nem bírja az életet elviselni abban a tudatban, hogy bármely pillanatban elküldhetik állásából és nem láthatja többé az asszonyt, akibe reménytelenül szerelmes. Ezután egyetlen mozdulattal

oly erővel vágta keresztül a nyakát az éles borotvával, hogy valósággal lemetszette fejét a nyakáról.

Reggelre hatalmas vértócsában, holtan találták a tragikus véget ért legényt, kinek halála általános részvétet keltett a községben.

x Tündérújjak decemberi száma megérkezett. Gyönyörű kézmunkákat tartalmaz. Ára 80 lei a Hegedüs Hirlapírodában.

Mi újság?

24 óra váradi árfolyamai

	Hétfőn				Ma	
	260-os ryl. s után		262-os zárli után		nyitás előtt	
	Áru	Pénz	Áru	Pénz	Áru	Pénz
Magyar korona	362	359	363	366	364	368
Dollár	196 ^{1/2}	197 ^{1/2}	196	195	195 ^{1/2}	194 ^{1/2}
Cseh korona	585	588	585	580	582	579
Svájci frank	38 0	3830	38	3775	3780	3760
Osztrák shilling	2790	28—	2780	2760	2770	2760
Francia frank	785	790	790	785	780	775
Angol font	958	963	955	950	954	948
Olasz lira	895	905	905	9—	903	9—

A BRAZILIAI SAO PAULO várostól vagy száz kilométerre meteor esett le, amely körülbelül nyolc kilogrammot nyom. Ez a példány abban tér el a többitől és arról nevezetes, hogy gyémántkristályokat találtak benne. A meteorok anyaga egyébként vagy kőzet vagy pedig vas és nikkal ötvözet.

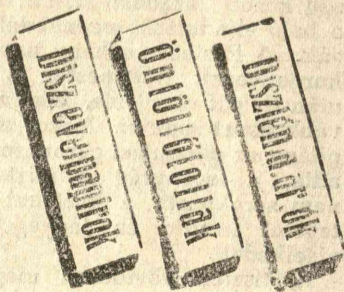
* Irodalmi előadás az Újságíró-Klubban. Dr Emanuel Olswanger, londoni tanár ma, kedden, december 14-én este az Újságíró-Klubban szabad-előadást tart a „Modern zsidó drámairodalom” címen. A kiváló tudós német nyelven fog beszélni. Előadás kezdete fél 10 órakor este. Csakis a klub tagjai lehetnek jelen.

* Előadás az orvosegyletben. Az orvos-, gyógyszerész és természettudományi egyesület folyó hó 15-én, azaz szerdán a zsidó lyceum dísztermében taggyűlést tart. Előadó: dr Markovics Pál, aki a nők terméketlenségéről fog beszélni.

* Az Unio-Clubban f. hó 17-én, pénteken este 10 órai kezdettel Marcus Ritta úr-asszony és Guttman Miklós zongoraművész közreműködésével háj-hangverseny lesz, melyre a Club tagjait ezúton hívja meg a Club Igazgatósa.

x Karácsonyi ajándékoknak alkalmas parfümök, kölni vizek, puderek, krémek, szappanok, fésű és manikűr-kasetták legolcsóbban beszerezhetők Farkas István Apolló Drogeriájában, Bulv. Regele Ferdinand 7—B.

Karácsonyi és újévi ajándékok legalkalmasabb

Sonnenfeld papírruházában

* A váradi személyvonat balesete. Bukarestből jelentik: A chitlai rendezőpályauavaron tegnap este összeütközött az 5202. számú tehervonat a 328. számú nagyváradi-bukaresti személyvonattal. Tíz kocsis kisiklott, két utas megsebesült. A szerencsétlenség oka az, hogy a vihar következtében a táviróvonalak nem működtek.

* Bura Károlyné meghalt. Budapesti távirat közli, hogy Bura Károlynak, a népszerű cigányprimásnak felesége egy budapesti klinikán meghalt. — Bura Károlyné Radics Bélának volt a leánya és már hosszabb ideje betegeskedett. Halála városzerte nagy részvétet keltett.

* Festő iparcok gyűlése. Felkérjük az Ipartestület összes szobafestő, mázó, cimpfestő, fényező és aranyozó iparosait, hogy f. hó 14-én, azaz ma, kedden délután 5 órakor az Iparos Kör helyiségében tartandó gyűlésre okvetlenül és teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Tisztelettel az Elnökség.

* Felhívás! Felhívhatnak Oradea város területén működő összes autorizált dentisták és fogtechnikusok, hogy az újonnan előírt nyilvántartásba való felvételük céljából, összes okmányokkal együtt folyó hó 15. és 16-ik napjain délelőtt 9 órakor a városi tisztviselő hivatalában a törvényes következmények terhe alatt okvetlenül jelenjenek meg.

x Tündérújjak decemberi száma megérkezett. Gyönyörű kézmunkákat tartalmaz. Ára 80 lei a Hegedüs Hirlapírodában.

* Az izr. fiúarvaház és agokháza teaestélye. Az izr. fiúarvaház és agokháza táncos egybekötött teaestélyét ma tartja meg az Astoria külön termében, a volt Újságíró-Klub helyiségében. Az a közönség, mely eddig is hive volt a fiúarvaház és agokháza teaestélyeinek, tehát ma itt fog megjelenni.

x Tündérújjak decemberi száma megérkezett. Gyönyörű kézmunkákat tartalmaz. Ára 80 lei a Hegedüs Hirlapírodában.

MacDonald.

a híres angol munkásvezér, volt miniszterelnök, a legkomolyabb jelölt a jövő évi Nobel-díjra.

Művészi felvételek Majornál

Bul. Reg. Ferd. 12, Apolló-palota. Olcsó árak! 3223

x A Pour quoi? Az utolsó világláger legjobb Charleston kapható a Hegedüs Hirlapírodában.

x A „Lloyd Express” hirtelen vállalatba Teltsch Pál mint új tag belépett. Ez alkalommal megemlítjük, hogy a vállalat vezetősége kiváló szakemberekből áll, kiknek sikerült vállalatukat világvárosi névőre emelni, mert kulantériájukkal, pontosságukkal, valamint szolid áráikkal ugyanolyan, mint a belföldi piacon első helyet biztosítottak maguknak. A vállalat központjának címe: Cluj, Str. Radu 9. A fiókok címei: Bucuresti, Str. Gen. Berthelot 25. Timisoara, Bulv. Reg. Ferdinand 7. III-9.

* M. Antalffy Margit táncintézetében f. hó 17-én új táncanfolyam kezdődik. Gyermek és felnőtt részére. Beiratkozni egész nap lehet az intézetben, Zöldfa-épület, I. em. főlépcső (Sas-passage.)

x Hencserek részlete Mansbergernél, Bul. Reg. Ferdinand 17.

ESTÉLYEN.

— Mondja, Eivira, nincs itt a mama?

— Dehogyan nincs! Látja azt az urat ott a büffénél? Rövid haj, energikus arc, monokli — az a mama!

Vizumot utlevélre
Telefon 458 a Hegedüs Hirlapírodában kérik

Haldoklik a japán császár

Tokióból jelentik: Utolsó óráit éli a japán császár.

A tüdőgyulladás már tüdeje mindkét szárnyát megtámadta és oxigénlelégzéssel tartják benne az életet.

Stresemann megvédte Genben a német álláspontot

— Az Estilap eredeti távirata —

Berlinből jelentik: A tegnap délelőtti minisztertanácson megvitatták azt a jelentést, amely Stresemann külügyminiszter genfi tárgyalásainak eredményéről érkezett. A minisztertanács helyeselte a jelentést és elismeréssel adózott Stresemannnak, amiért a német álláspontot megvédte.

A Nuszbaum H. és Társa Fakereskedelmi r. t. igazgatósága mélyen lesújtott szívvel jelenti, hogy vezérigazgatója

Nuszbaum Gyula ur

e hó 13-án rövid betegség után munkás életének 53-ik évében váratlanul elhunyt.

A megboldogultat folyó hó 15-én délután 3 órakor a Piața M. Viteazul (Nagypiac-téri) gyászházából kísérik utolsó útjára a Rulikovszky-temetőbe.

Az igazgatóság.

Özv. Nuszbaum Gyuláné gyermekei és egész rokonsága nevében a hirtelen reácsapott rettentő fájdalomtól megrendült szívvel jelenti, hogy a legdrágább férj, apa, testvér és rokon

Nuszbaum Gyula

aldásos életének 53-ik esztendőjében f. hó 13-án este, rövid betegség után meghalt. Temetése e hó 15-én, szerdán délután 3 órakor lesz a Piața Mihai Viteazul (Nagypiac-tér) 24. gyászházából

Gyászollják: Özv. Nuszbaum Gyuláné szül. Fleischer Irén felesége, Klára, Béla, Pál, gyermekei, özv. Halász Vilmosné szül. Nuszbaum Stefáné testvére, özv. Fleischer Miklósné anyósa, dr. Fleischer Béla, Fleischer Zoltán, Emőd Tamás, Fleischer Miklós és dr. Tolnai Ernő sógorai, Fleischer Ilonka, Tolnai Ernőné, Fleischer Annus, Fleischer Ibi sógornői.

A magyar választások szenzációs eredménye

A kormánypart fölényes győzelme

Már napokkal ezelőtt előrelátható volt, hogy a magyarországi választásokon a kormánypart nagy győzelmet fog aratni. A végleges eredmény most a választások után alakult ki és még azok számára is meglepetéssel szolgál, akik biztosra vették a kormánypart győzelmét. Annyi megpróbáltatás és viszontagság után az egységes párt 28 mandátum nyereségé arra mutat, hogy az ország népe változatlan bizalommal viseltetik Bethlen István miniszterelnök személye iránt.

Budapesti politikusok véleménye szerint a kormánypart fölényes győzelme Bethlen István személyes sikerének tudható be és kétségkívül egyike a legutóbbi korszak legzseniálisabb politikusa-

sainak. Bethlen István pozícióját az új választás a legteljesebb mértékben megerősítette és előrelátható, hogy a kevés ellenzékkel bíró új magyar parlament tovább fogja folytatni Bethlen István eddigi politikáját.

Az új választás már lezártnak tekinthető és megállapítható, hogy a kormánypart 28 mandátumot nyert. Összesen 174 kormányparti képviselő fog az új parlamentbe bejutni. Keresztény-gazdasági párti mandátumok száma 33, nyereség 8; pártonkívüli 3, veszteség 12; agrárpart 3, veszteség 1, fajvédő 2, veszteség 6; kispolgár 1, Szilágyi Lajos; balpárti 8, veszteség 5; szociáldemokrata 16, veszteség 8; összesen 240.

Egy párt teljesen kibukott a

parlamentből, a régi nagy és dicsező multtal dicsekedő Kossuth-part, amely egyetlen mandátumot sem kapott. A demokratikus polgári ellenzék mindössze a nyolcfőnyi balpárt fogja képviselni.

A választások adatai még nincsenek teljesen lezárva, mert a szavazatok összeszámlálása azokban a kerületekben, ahol a szavazás titkos volt, most folyik. A fenti statisztika azonban véglegesnek látszik.

Megállapítható ebből, hogy 221 mandátummal szemben összesen 8 balpárti és 16 szociáldemokrata párti képviselő csak mint egészen eltörpülő ellenzék fog az új magyar parlamentben szerepelni.

Rádiót foglalt le a csendőrség egy faluban

A csendőrséghez pár nap előtt bizalmas feljelentés érkezett, hogy a Margitta közelében levő Papfalva községben Jánariu Vasile gazdálkodó házában egy rádiókészülék van felszerelve. A jelentés alapján Moga csendőrkapitány

házkutatást tartott Jánariu lakásán és ott egy háromlángos rádió, azonkívül propagandairatokat foglalt le.

Az eljárást megindították és az iratokat áttették a kolozsvári hadbíróshoz.

Ketté választják a gazdasági tanácsos állását Dr Erdélyi Szevér keül az üzemek élére

A városi üzemek rohamos fejlődése egyre több és több dolgot ad a város vezetőségének. A teendők annyira felszaporodtak, hogy a gazdasági tanácsos, aki eddig az üzemeket is ellenőrizte, nem képes többet az összes ügyeket elintézni. Ezért is dr Erdélyi Szevér a város gazdasági tanácsosa ma délelőtt beadványt intézett a polgármesteri hivatalhoz, amelyben arra kérte a város tanácsát, hogy mentse fel őt a városi gazdasági tanácsosi állástól és csupán a négy legfontosabb városi üzem: a városi villamosmű, a vízmű, a jéggyár, és a köztisztasági üzem ellenőrzését hagyják meg a hatáskörében.

Kimutatta dr Erdélyi Szevér, hogy egésznap tevékenységével sem tud eleget tenni a nehéz feladatnak és teljesen ki van zárva, hogy emellett még ügyvédi prakszist is folytassa.

Ezért is azt javasolja, hogy a gazdasági tanácsosi teendőket mást bizzanak meg.

Tulbure György polgármester dr Erdélyi Szevér beadványára vonatkozólag munkatársunk előtt a következő nyilatkozatot tette:

— Teljes mértékben akceptálom azokat az érveket, amelyeket dr Erdélyi Szevér beadványában felsorolt. A városi tanácsos lelkiismeretességére vall, hogy nem is vállal ma-

gára olyan ügyeket, amelyeket fizikai ideje sincs pontosan ellátni. Magam is meggyőződtem arról, hogy az üzemek ügyeinek ellátása egy egész ember munkaerőjét teljesen igénybe veszi. A magam részéről hozzájárulok dr Erdélyi Szevér indítványához és javasolni fogom, hogy a gazdasági tanácsosi állást kettéváltsák és a gazdasági ügyek intézésével más tanácsost bizzanak meg.

Dr Erdélyi Szevér beadványával az állandó választmány legközelebbi ülésén foglalkozik.

A minta-férj zálogba tette a feleségét

Madrasból jelentik: Egy Madrasi ember ötszáz rupia kölcsön fejében zálogba vitte a feleségét. Később visszakövetelte az asszonyt, azonban a zálogos vonakodott szabadonbocsátani, mindaddig, míg a pénzt meg nem kapja.

Az ügyből pör lett, majd bünvádi eljárás indult a férj ellen, akit a madrasi törvényszék csalás miatt hat hónapi fogságra ítél.

A törvényszék kimondta ítéletében, hogy a férj csalást követett el, tekintve, hogy a feleség nem alkalmas zálogtárgy.

ÓDA A HERINGHEZ

Valahol a hegyek közt, a Királyhágó tövében jömenetelű kis szatócsbolija van Kohn Sámuelnek, aki még a régi vágású, aranyoskedélyű, falusi boltosok közül való, akiért még áldozatot is tud hozni a falu lakossága. A kis lord Gypszije és az öreg Kohn Salamon valószínűleg tejtüstvek jókedvű, jószívű, életet derűt oldaláról néző emberek. Nos, az öreg Kohn Salamon, akinek üzletében ostornyéltől kezdve, szilvalekváron keresztül a cipőtalpig minden kapható, a közelmúltban egy hordó heringet rendelt cégénél, egyik jönevű váradi gyarmatáru kereskedőnél.

Hogy-hogy nem a szállítvány késétt, egyre késétt és a kistalu lakói már nehezen bírták csak nélkülözni a sós tengeri halakat. Kohn bácsi meg sürgette, sürgette a céget, de sürgető írásai eredménytelenek maradtak, azokra még választ sem kapott. Még az ilyen jöembernek is elfogy a türelme ennyi hanyagság láttán, utolsó kísérletként hát az alábbi rigmusos levelet menesztette Kohn bácsi a váradi nagykereskedőhöz:

A hordó heringet vártam ezelőtt három héttel

Helyébe lap érkezett utána három héttel,

Azóta eluszták volna, a pénz meg utána,

Igy megmaradt a hordóban, a pénz meg tarsolyában.

De ha a hering vesztég, mért késett a lap?

Hiszen azóta ötvenszer áldozott fel s le a nap.

Valóság szent igaz, nesze és adsz Önök meg dudorászták, vár-haisz

babám elvárhatsz,

De hiszen nem halásszák azt más-hol?

Ha ki is fogyott a nagy oceánból.

Kiizadta Kohn bácsi a rimeket, a levelezőlap külső oldalára nagy ákom-bákomokkal kirajzolta a váradi cég címét és most már bizonyosra veszi, hogy a költemény jutalmaképpen megkapja a hordó sós heringet. Szegény Hazafi Veray János, hol vannak az ő címe, a heringköltészet e szép minta-példájától?

KARÁCSONYI AJÁNDÉKUL

legalkalmasabb

A KÖNYV

HEGEDÜS

HIRLAPIRODA

DUS RAKTÁRT TARTI
A MAGYAR ES IDEGEN
IRODALOM LEGUJABB
... TERMELESEBŐL ...

UJ OLCsó KÖNYVSOROZATOK!
BÁRMILY KIADVÁNYT BESZERZÜNK!
ÖSSZES KATALOGUSOK DÍJTALANUL!

Gyermekköcsis
ernyők, gummitásos,
szakezerű javítások 2868
Szöke MIKLOS gyermekköcsi
üzemében
Piața Unirii 16.,
Saguna Kapucinus-utca sarok.

A tisztelt közönség figyelmébe!

Nagyvárosi mintára berendezve שרענג ארמ' כשר baronfi huscsarnok higiénikus kezelésben naponta kétszer vágott libahus különként kimérve, vagy egészben, zsír, hár, füstölt-hus a legjutányosabb árban kaphatók

Friedmann Sámuel

Strada Cuza Voda 6. (Szacsvey-utca)

Miért kell hirdetni?

Mert reklám nélkül nincs forgalom

Ha nincs forralom, nincs haszon

Tehát a hirdetés jó befektetés, mert jövedelmet jelent

Irakozzon be a Hegedüs kofa-és kőcsönkönyvtárba

APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lei, vastagabb betű 8 lei. A legkisebb apróhirdetés (10 szóig) 40 lei. Allástkeresőknek 50% engedmény. »Cim a kiadóban« je zesert külön 10 lej fizetendő. Cimék után érdeklődők jegyezzék fel a hirdetés mellett álló k.s számot és kérdezősködni hivatkozzanak arra

A „Nagyvárad Estilap” apróhirdetéseit mindennap kiragasztjuk a városi hirdetési oszlopokon és táblákon

LEVELEZÉS

CICUKAM. Mindig Reátok gondolkodok, ablakodat naponként nézem. Meg foglak várni Titket. Micurkád. 65

BÖCY! Levelét eson kaptam és így 4-en nem jöhettem. Kedden (14-én) és szerdán (15-én) mindig pontosan 6 órakor az Ön által megnevezett helyen leszek, azonban kiunt fogok Önre vári (Az Estilappal). Az ön feltevése helyes, minden rendben van, ahogy ön írja. A viszontlátásra! Németh-pajtás-Kis-pajtás. 52

KÉT intelligensebb kislány megismerkedne nem váradai fiúkkal. Jelige: „Ismeretség hiánya” Hegedüs hirlapirodában. 68

LEANDER! Anyukáék elutaztak, miénk a világ! Vasárnap, e hó 19-én délelőtt 11 órakor Back Mária királyné (Bémer) téri üzletében rendezendő kiállításon várak. Okvetlenül ott légy: mindkétőnk boldogsága függ ettől. Ciklmen.

LAKÁS

CSINOSAN butorozott egy és kétágyas szobák, fűtés, világítással azonnalra központban nagyon jutányos áron kiadók. Bővebbet Metropol szálloda portásánál. 8

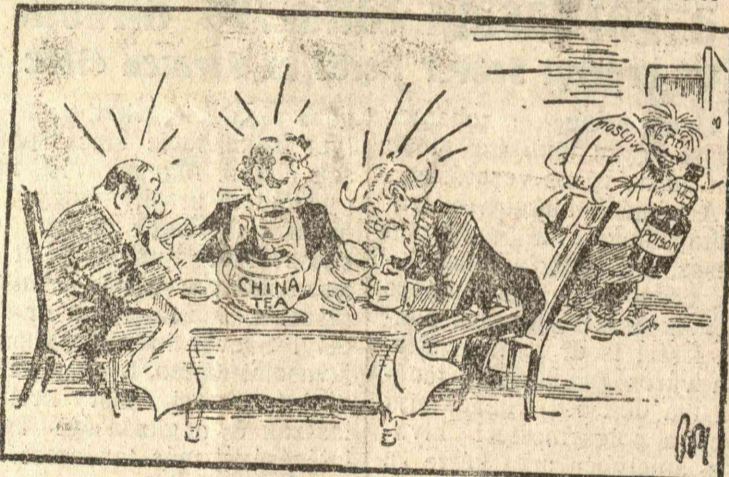
KIADÓ nagy üzlethelyiség, Cosbuc (Szalárdi) utca 9. 63

KÖZPONTBAN 1 szobás, konyház modern lakás sürgösen átadó. Több különbejáratu butorozott szobák vannak. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1002. 53

LELÉPÉSI díj nélkül 8 szobás uri lakástól kezdve 2 szobás polgári lakásig olcsón és elegánsan berendezhető! Bővebb felvilágosítás Back, Mária királyné (Bémer) téri üzletében. Ugyanott vasárnap f. hó 19-én művészi kiállítás, nyitva délelőtt 9-től délután 8-ig, belépés díjtalan.

Relief, gobelin és kelmfestést vállalkozunk. Sablonpapir nagy választékban Str. Caragiale (Nyária-u.) 8. sz. alatt szemben a kapuval.

A kínai he'yzet a külföldi vicclapokban

— Eddig olyan jó volt a kínai tea, de mióta ez az orosz rumot öntött belé, teljesen élvezhetetlen.

ALKALMAZÁS

MOSAST, vasalást vállalok. házakhoz is megyek. Cim. Eroul Necunoscut (Temetőj) utca 9. Szücsné. 49

SUCHE intelligentes deutsches Fräulein für Nachmittag zu zwei Kindern. Fodor Imre, Saguna (Kapucinus) utca 10. szám. 52

KERESEK vidékre, azonnalra jó házból való németül perfect beszélő zsidó lányt, ki háztartásban segítsen. Jelentkezni: Weisz, Horia (Báthory) utca 26. 67

ORTH zsidó urinő délelőtt főzési keres vagy önyembernél házvezetőni állást keres. Cim Hegedüs hirlapirodában. 66

HÁZVEZETŐNI alkalmazást keres intelligens nő, nagános ur háztartását önállóan elvállalja, jól főz. Szilágysomlyó, Cserlek, Csilla Felsővár-utca 4. 55

INTELLIGENS kisasszony, hat éves gyerek mellé délutáni foglalkozásra kerestetik. Vidor könyvkereskedő. 58

UTAZÓKNAK nagy kereseti forrást nyújt egy igen könnyű cikk eladása. Cim: Alexandri (Teleky) utca 45. 54

GYERMEKGONDOZÓNÓ magas fizetésű 2 és fél éves kislányt felvétetik. Dr Hegedüs, Pávei-utca 3. 62

VALLA! OK óras könyvelést és könyvek lezárását. Weisz, Hlária (Pecze) utca 18. 56

PERFECT gyors, gépirónó, könyvelésben jártas, állást keres. Cim a kiadóhivatalban. 61

ÜGYNÖKÖK felvétetnek. Cim: Hegedüs hirlapirodában. 57

VARRÓLEANY, ki mindentéle varrathoz ért, ismeretség hiányában ezuton ajánlkozik házakhoz, mérsékelt díjazás mellett. Frankl Frida, Astra (Gilányi) utca 23.

ADÁS-VÉTEL

MATADOR építészreányt keresek megvételre, nagyméretű Cim Hegedüs hirlapirodában. 64

KERESEK Megvételre nagyobb modern családi házat, elfoglalható lakással (három szobás cseretakás ellenében. Ajánlatokat kérek „Készpénz fizetés” jeligére a Hegedüs hirlapirodába. 60

VASARNAP eladni nem szabad, tehát minden vételkényszer nélkül megtekintheti a Back, Mária királyné (Bémer) téri cég által vasárnap, f. hó 19-én rendezendő művészi kiállítást. Nyitva reggel 9-től este 8-ig. Belépés díjtalan.

OLCSÓ francia tanárnőt keresek. Cim a Hegedüs hirlapirodában. 49

HÓ, sárcipők és cipők legolcsóbban, Vlahuta (Szent János) utca 3. Feketénél szerezhetők. 48

ELADÓ I. C. Bratianu (Szaniszló) utcai szoba, elsőszobával, mellékhelyiségű lakás, 25.000 lei lelépésért, 3 éves szerződés. 24 ezer lei bér. Weisz Gizi, Matei Basarab (Nyomda) utca 4. Telefon 1022. 70

CÉGTABLA, ötméter hosszú, erős vashádógból, vasrámán, portom áron eladó. Buffet, Ferdinand király (Rákóczi) ut 25. (Steinerpék mellett. 15

OKTATÁS

IPARMŰVÉSZET és finom izlés, önképzés útján elsajátítható ha Back, Mária királyné (Bémer) téri cég vasárnap, f. hó 19-én rendezendő kiállítását megtekintheti. Belépés díjtalan, nyitva délelőtt 9-től este 8-ig.

INGATLAN

HAZHELYEK Wilson (Füzes) utca folytatásában nagyon kedvező részletfizetésre 25.000 leitől kaphatók. Topsál Vilmos, Strada Averescu (a Bulv, Reg. Ferdinand és a Pereces-utcat összekötő utcában.) 2766

KÜLÖNFÉLÉK

ELSORENDÜ négyfogásos ebéd 25 lei. Ciorogariu püspök (Uri) utca 43. alatt.

Nagy gondtól szabadul meg, ha

karácsonyi ajándékot heti vagy havi részletre is

GLORIA kép és tükör-üzletből szerzi meg. Vulcan Nagy Sándor) u. 17.

Sok pénzt megakarit, ha fűszer- és csemege-árut

Andru-cégnél

vásárolja be I. C. Bratianu (Szaniszló)-utca 1. 2919-2

Sonnenfeld Adolf-nyomda r. t.